MANIFEST 26 D’ABRIL: DIA DE LA VISIBILITAT LÈSBICA

26 d'abril de 2020

L’any 2008, tres anys després de l’aprovació del matrimoni igualitari, es va llançar el dia de la Visibilitat Lèsbica per iniciativa de Federació Espanyola de Lesbianes, Gais, Trannsexuals i Bisexuals (FELGTB). La seva commemoració en el món encara és incipient, però va tenir especial acolliment a Sud-amèrica. Per exemple, a l’Argentina, és un dia per a recordar l’assassinat de Natalia Gaitán pel pare de la seva núvia, i també per a reclamar diferents injustícies molt pròpies del moviment lèsbic.

No obstant això, per què es necessita un dia de Visibilitat Lèsbica?

En primer lloc, perquè els moviments feministes tenen molt a veure amb el lesbianisme. Una de les lluites encara pendents consisteix a reconèixer a les dones com a persones amb els seus propis desitjos sexuals, després d’haver estat negats, prohibits, reprimits i invisibilitzats al llarg de la història. Sobre aquest tema, a les dones mai se’ls ha percebut

com a subjectes “pensants” ni amb desitjos propis, sinó com a subjectes desitjats per i per als homes. Això ha generat un buit especial en el reconeixement de les dones lesbianes per “prescindir” d’un home heterosexual.

D’altra banda, val reconèixer que avui dia diferents dones de classe mitjana hagin passat de l’àmbit domèstic al laboral amb cert reconeixement públic (encara que encara amb moltes desigualtats, com les bretxes salarials a nivell mundial). No obstant això, aquesta visibilitat que floreix ve acompanyada amb el silenci de les dones lesbianes, tant dins i fora de l’armari, pel conservadorisme dels seus centres de treball. Si bé ara està prohibit que puguin ser acomiadades per motius d’orientació sexual, això pot portar a certs actes de lesbofòbia subtils com assumir l’heterosexualitat immediata, així com realitzar preguntes incòmodes: “i tu tens nuvi?”, “llàstima que siguis lesbiana”, “no m’imaginava que ho fossis, és que no ho sembles” etc.

Dins del mateix col·lectiu LGTBI, els homes gais tenen més notorietat pública, mentre que les dones lesbianes són vagament esmentades en les lluites i manifestacions. No són exempts els estereotips de masculinitat tòxica adjudicats en elles, tal com succeeix amb els homes heterosexuals amb els mandats de mostrar-se forts i no mostrar vulnerabilitat. És per això que són necessaris els esforços per a una visibilitat lèsbica més present en l’espai públic, així com eines per a donar resposta a la lesbofòbia, també invisibilitzada. La lesbofobia és present en la nostra societat, durant l’últim any, des de l’Observatori Contra l’Homofòbia hem rebut situacions d’agressions a dues mares en una terrassa mentre es trobaven amb les seves filles, amenaces i insults a una parella de noies en el transport públic o la invisibilitat de la homomaternalitat en formularis institucionals que no tenen en compte aquesta estructura familiar, per posar alguns exemples. Continua sent necessària l’efectiva implementació de la Llei 11/2014 per a garantir els drets de les persones

LGTBI, adequar les mesures i resoldre els problemes en el circuit del protocol de reproducció humana assistida, és un altre dels imperants a visibilitzar i reclamar.

Finalment, la importància de la Visibilitat Lèsbica es tradueix a una falta de referents en àmbits artístics, polítics, científics i públics per l'encara incipient reconeixement en els moviments feministes i LGTBI dels quals s'acullen. A Catalunya comptem amb els Jardins de Safo, ubicats en Barcelona, però creiem necessari un major reconeixement a l'afecte i simbolismes lèsbics en l'espai públic. En conseqüència, la Visibilitat Lèsbica ha de ser transversal en diferents àmbits i al llarg de tot l'any perquè opta a donar-li, com ho diu, VISIBILITAT a totes les dificultats que comporta una doble càrrega social: el ser dona i lesbiana alhora.